

Luk 9,28-36, Kristi forklarelsesdag 2019

LIVSNÆR OG RELEVANT

«Omkring åtte dager etter at han hadde sagt dette, tok han med seg Peter, Johannes og Jakob og gikk opp i fjellet for å be. Og mens han ba, fikk ansiktet hans et annet utseende, og klærne ble blendende hvite. Med ett sto det to menn og snakket med ham; det var Moses og Elia. De viste seg i herlighet og talte om den utgangen livet hans skulle få, om det han skulle fullføre i Jerusalem. Peter og de andre hadde falt i dyp søvn. Nå våknet de og fikk se hans herlighet og de to mennene som sto sammen med ham. Da mennene skulle til å forlate ham, sa Peter til Jesus: «Mester, det er godt at vi er her. La oss bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og en til Elia» – han visste ikke selv hva han sa. Mens han talte, kom det en sky og skygget over dem, og da de kom inn i skyen, ble de grepet av frykt. Det lød en røst fra skyen: «Dette er min Sønn, den utvalgte. Hør ham!» Og da røsten lød, var det ingen annen å se, bare Jesus. Disiplene tidde med dette. På den tiden fortalte de ikke til noen hva de hadde sett.»

«Livsnær og relevant» – som prest blir man iblant presentert for denne forventningen til hva en preken skal være: livsnær og relevant. Men halve kirkeåret handler tekstene om hvem Jesus er og de store og dramatiske hendelsene knyttet til hans liv og virke. Hvor livsnært og relevant kan det være for oss i dag?

I dag er det Kristi forklarelsesdag. Denne dagen markerer slutten på åpenbaringstiden som starter ved nyttår og ender her. Gradvis er Jesu guddommelige natur blitt avslørt via fortellinger om under og helbredelser, og ikke minst har Johannes døperen ved et par anledninger kommet med sterke vitnesbyrd om tremenningen sin, mannen fra Nasaret. I dag når vi det store høydepunktet, og for virkelig å understreke hvor spesielt dette er, finner hendelsen sted på et fjell. Her plasseres Jesus inn i sammenhengen med de to legendariske profetene Moses og Elia, de desidert største i Israels historie.

Før jeg går videre; her må jeg smette inn en parentes: Profeten Elia fra Tisjbe virket i Israel rundt år 850 f. Kristus. Ham kan vi lese om i noen kapitler i 1. og 2. Kongebok (1 Kong 17,1-2 Kong 10,17). Det var han som gjorde under i møte med enken fra Sarepta og oppvakte en annen enkes døde sønn. Det var han som gikk til kappestrid med en flokk Baalsprofeter om hvem

som kunne påkalle ild fra himmelen over en slaktet okse som skulle ofres. Han vant så klart. Han gjorde også mye annet, og det kom til mye vold og barbari i hans kamp mot avgudsdyrkere og umoral. Jeg leste hele historien nylig og likte den dårlig. Men til sist ble han tatt opp til himmelen i en ildvogn, og fra den dagen trodde man at Elia en dag skulle vende tilbake. Det er derfor døperen Johannes iblant ble spurt om han kanskje var Elia, sikkert fordi han var en profet, men kanskje også fordi han og Elia begge gikk nokså villmannsaktig kledd i dyreskinn og hadde langt hår og skjegg (2 Kong 1,8). Elia var med andre ord en fargerik profet – og kilde til inspirasjon for mang en kunstner. Her i Østenstad kan vi møte Elia gjennom komponisten Felix Mendelssohn og et stort kor av lokale sangere og noen fantastiske solister og musikere lørdag 6. april. Sett av datoen. Det var dagens reklame.

Så tilbake til fjellet og Jesus som plutselig befinner seg i fortrolig samtale med de to store profetene – som om de er gamle kjente. Dermed plasseres Jesus i rekken av de aller største som på hvert sitt vis har opptrådd som frelsere og profeter for Guds utvalgte folk. Og ikke nok med det, Jesus er som forvandlet. Ja, det er de alle tre. Det lyser og stråler av dem –

akkurat som det gjorde med Moses etter at han kom ned fra fjellet med steintavlene med de ti bud. Hele hendelsen avsluttes av en røst fra himmelen som erklærer at Jesus er Guds sønn, den utvalgte.

Vi fikk være med opp på fjellet i dag. Vi ble vitne til hendelsen og det er blitt åpenbart at Jesus er Guds sønn med en guddommelig glans som iblant blir tydelig – selv om han til hverdags ser ut som en helt vanlig mann. Med fare for å bli litt uærbødig: Hva så? Hva skal jeg og du gjøre med denne kunnskapen? Hvor går vi videre herfra, så prekenen blir «livsnær og relevant»?

Ingen er bedre til å bringe oss ned på jorda igjen enn den spontane Peter. Jesus har tatt med seg sine nærmeste venner på dette stevnemøtet med de to store. De gjorde ikke mye av seg, disiplene. De sovnet rett og slett! Men i det de våkner, er Jesu i ferd med å ta avskjed med kollegene sine fra fordums tid. Det er da Peter – som vanlig offensiv og impulsiv – utbryter: «La oss bygge hytter!» Vi er mange som har sympati med Peters hyttebyggingsiver. Vi nordmenn elsker hyttene våre, både de ved sjøen og de på fjellet. Jeg kommer rett fra fjellet nå. Men så er ikke Peter så dum som det høres ut for. Han har nettopp

våknet og er litt forstumlet, han setr Moses og han er kjapp til å assosiere: Han tenker løvhyttefest – festen som feires til minne om ørkenvandringen og mottakelsen av Loven – og hvor man bygger enkle hytter som er så glisne at man kan se stjerner gjennom løvverket de er laget av.

Det var også en liten digresjon, men bare en liten, for mitt poeng er at Peter er en praktisk mann. Når han ser en situasjon som kanskje er litt uforståelig og han ikke helt vet hva han skal si – hvem har ikke vært i en slik situasjon – så tenker han praktisk: Hva kan jeg bidra med nå? Å jo, jeg kan jo bygge en hytte!

Da jeg skulle forberede denne prekenen, tenkte jeg: Her står jeg overfor en fortelling om tre gudsmenn på et fjell. Jeg vet ikke hva jeg skal gjøre med den historien, hvordan kan den være til hjelp for menigheten min, soknebarna mine? Ja, for jeg vil jo gjerne gi dere noe som er til å leve på, noe som kan gi hjelp til livet, det livet dere og vi lever. Jeg ville gjerne gi dere noe godt. Hva skulle det være? Skjønner dere; jeg kjenner på et visst ansvar, og jeg kjenner meg omtrent like tafatt som Peter gjorde. Skal jeg også foreslå å bygge hytter så vi kan bli her litt lenger, kanskje overnatte i kirken?

Ja, hvorfor ikke? Hvorfor tok Jesus med seg Jakob, Johannes og Peter opp på fjellet – de var jo ikke til noen nytte. Men det er heller ikke poenget når vi drar på fjelltur sammen. Hvor nyttig er det å nyte naturen sammen? Hvor nyttig er det å se en vakker solnedgang sammen eller bade i et fjellvann sammen? Ikke nyttig i det hele tatt, men du verden så livgivende! Jesus tok med seg sine nærmeste venner for å inkludere dem i et livgivende og frelsende fellesskap. Å være vitne til noe stort og uforklarlig, å bli innlemmet i et mystisk og guddommeligt fellesskap, det var dette som var hensikten med å ta dem med. De tre fortumlede disiplene ble *innviet* der oppe på fjellet. De skulle se hva de var en del av. De fikk et glimt inn i himmelen.

Paulus har grepet denne opplevelsen og omtaler den i sitt brev til Korinterne: «Og vi, som uten slør for ansiktet ser Herrens herlighet som i et speil, vi blir alle forvandlet til dette bildet, fra herlighet til herlighet, og dette skjer ved Herrens Ånd.» Det var ikke bare de tre disiplene som fikk del i Herrens herlighet, alle som er blitt en del av det hellige fellesskapet, er blitt forvandlet og har fått en del av herligheten ifølge Paulus (2 Kor 3,18).

Så tenker jeg som så: Her står jeg og her er vi sammen, og det er fint. Vi burde forlenge stunden, bygge noen hytter og overnatte

og bare være sammen i et livgivende fellesskap. For kanskje lyser det ikke så herlig av ansiktene våre som de som fikk se Jesus og oppleve guddommen nært på, men det er heller ikke nødvendig. Jesus var helt som før da de gikk ned fra fjellet, og likevel visste disiplene at ingenting var som før. De hadde fått en innsikt som de kom til å leve med resten av livet og som gav dem pågangsmot til å ta fatt på store oppgaver senere.

Den herlighet som Jesus var full av, den har vi blitt innlemmet i, gjennom dåp og nattverd og gjennom dette hellige fellesskapet som vi utgjør, vi som er Guds menighet i Østenstad. Jesu nåde og barmhjertighet har tatt bolig i oss, virker i oss og går ut fra oss. På dette hellige stedet, på denne helligdagen og i dette fellesskapet mottar vi på nytt det vi trenger for å gå ut i hverdagen og leve våre helt vanlige liv inntil dagen kommer da alt skal nyskapes i Kristus og vi skal se ham slik han er.

La oss reise oss og bekjenne vår hellige, livgivende tro.

Nikenum 979.1